

REFERAT Udvalg for Regional Udvikling og Innovation 2022-2025 d. 05-08-2024

Mødedato Mandag d. 05. august 2024 kl. 12:00

Mødested Mødelokale B eller virtuel deltagelse

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Foretræde: Arne Skou, Bent Skovgaard Olsen og Arne Juul Jensen, Skørping.....	4
Godkendelse - Regional togdrift til Hobro.....	5
Drøftelse: Budget 2025.....	8
Orientering.....	9
Eventuelt.....	10
Underskrift af mødeprotokol.....	11

Punkt 1: Deltagere

1-33-76-696-24

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlemmer

Peder Key Kristiansen (formand)

Per Bisgaard (næstformand)

Kim Edberg

Tage Leegaard

Jens-Henrik Kirk

Gitte Bundgaard

Morten Klessen

Per Kjeldsen

Anna-Grethe Sperling

Administrative deltagere

Regionaludviklingsdirektør Martin Rune Hoxer

Kontorchef Charlotte Bisbjerg Nielsen

Chefkonsulent Mette Ankjær Jensen (udvalgssekretær)

Afbud

Jens-Henrik Kirk

Ad hoc

Mobilitetskonsulent Malene Kofod Nielsen, Regional Udvikling

Beslutning

-

Punkt 2: Foretræde: Arne Skou, Bent Skovgaard Olsen og Arne Juul Jensen, Skørping

1-33-76-696-24

Resumé

Foretræde jf. Region Nordjyllands retningslinjer for foretræde for politiske udvalg: [Dialog med politikerne i Region Nordjylland](#)

Sagsfremstilling

Arne Skou, Bent Skovgaard Olsen og Arne Juul Jensen, alle borgere i Skørping, har bedt om foretræde for Udvalg for Regional Udvikling og Innovation.

Det er oplyst, at foretrædet omhandler regional togdrift til Hobro (passagertal/påstigninger i hhv. Støvring og Skørping), som behandles særskilt under punkt 3 på udvalgets dagsorden.

Foretrædeordningen i Region Nordjylland giver borgere, organisationer og virksomheder mulighed for at fremlægge synspunkter, og udvalgets medlemmer har mulighed for at stille spørgsmål til fremlæggelsen.

Der er afsat 5-10 minutter til, at Arne Skou, Bent Skovgaard Olsen og Arne Juul Jensen kan fremføre deres synspunkter og efterfølgende 10 minutter til eventuelle opfølgende spørgsmål fra udvalget - i alt en ramme på 20 minutter.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

- Afholder foretrædet med Arne Skou, Bent Skovgaard Olsen og Arne Juul Jensen efter Region Nordjyllands retningslinjer for foretræde.

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation afholdt foretrædet som beskrevet.

Hans-Henrik Kirk og Anna Grethe Sperling deltog ikke under punktet.

Punkt 3: Godkendelse - Regional togdrift til Hobro

1-35-75-5-24

Resumé

På udvalgs møde d. 10. juni 2024 blev administrationen bedt om at få udarbejdet en konsekvensvurdering af alternativer forslag til togkørsel til Hobro med fokus på en ekstra standsning i Rebild Kommune. Herudover at indgå i en dialog med Rebild og Mariagerfjord kommuner på politisk niveau. Det viser sig at have både store tekniske og passagermæssige konsekvenser at have en ekstra standsning mellem Aalborg og Hobro. På dialogmøde med de to kommuner var det tydeligt, at de to kommuner har stor forståelse for de konsekvenser et ekstra stop, vil have. Rebild Kommune har fortsat et ønske om en standsning i kommunen, ligesom Mariagerfjord Kommune ønsker at blive en del af den regionale togdrift med to afgang i timen som de øvrige stationsbyer.

Det indstilles, at udvalget drøfter konsekvenserne af de alternative forslag og tager beslutning om at indstille til Forretningsudvalget og Regionsrådet at godkende det forhandlede forslag til udvidelse af den regionale togdrift. Herved opnås to afgang i timen i alle byer mellem Aalborg og Hobro, gode skiftemuligheder til lyntoget i Hobro fra hele det regionale net og herfra hurtige tog til bl.a. Aarhus og København.

Mobilitetskonsulent Malene Kofod Nielsen deltager i punktet.

Sagsfremstilling

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation blev på udvalgs møde d. 10. juni 2024 orienteret om muligheder og konsekvenser ved at udvide den regionale togdrift til Arden og Hobro. Udvalget kunne ikke træffe en beslutning på det daværende grundlag. De blev derfor enige om, at der skulle undersøges nogle alternative løsninger, hvor DSB fortsat standser i Støvring. Herudover traf de beslutning om, at der skulle være en ekstra dialog på politisk niveau med hhv. Rebild og Mariagerfjord kommuner.

Da analyseprocessen blev indledt i 2023, var den klare præmis fra Transportministeriets side, at der ikke ville blive standsning på stationer mellem Hobro og Aalborg. De seneste år er der investeret store summer i opgraderinger af jernbanen med henblik på at kunne opnå rejsetidsgevinster mellem stationerne. Disse gevinster vil ministeriet gerne realisere med fx ca. 20 min. mellem Aalborg og Hobro og ca. 1 time mellem Aalborg og Aarhus.

Analysen omfattede tre forskellige scenarier: scenarie 1 med én regional afgang i timen til Hobro hele dagen, scenarie 1+ med én afgang i timen hele dagen samt ekstra afgang morgen og eftermiddag samt scenarie 2 med to gange i timen hele dagen (frem til kl. 19).

Scenarierne og de givne præmisser var en central del af indholdet på administrative dialogmøder afholdt med Rebild og Mariagerfjord kommuner i efteråret 2023.

Eftersom scenarie 2 på nuværende tidspunkt vurderes som teknisk vanskeligt med stor risiko for forsinkelser og aflysninger. I forhandlinger mellem Regionen og Transportministeriet er det derfor aftalt, at scenarie 2 vil være en løsning, der arbejdes videre med, når DSB har modtaget nye hurtige eltog samt de regionale tog kan køre hurtigere.

De to øvrige scenarier giver ikke flere togafgange i Arden og Mariagerfjord Kommune finder disse meget lidt attraktive. I forhandlingerne har der været undersøgt muligheder for, at DSB fortsat kunne standse i Arden og Skørping med IC samtidig med en regional afgang én gang pr. time. Det vil sige, at præmissen for Transportministeriet ift. direkte tog mellem Hobro og Aalborg er blevet udfordret.

Resultatet blev et forslag, hvor DSB kan finde plads i køreplanen til at fortsætte med at standse i Arden frem til 2030, hvor de får eltog. Regionen vil fortsat få et tilskud på 4 mio. kr. til at udvide den regionale togdrift. Forslaget betyder derfor:

- Der er halvtimesdrift på alle stationer i Himmerland. På Skalborg, Svenstrup, Støvring og Skørping sikres det med regionaltog, mens Arden frem til 2030 har hhv. et med regionaltog og et med ICTog.
- Der sikres god overgang til ICLyn i Hobro og dermed hurtige forbindelser til bl.a. Aarhus og København. Den samlede rejsetid inkl. skift mellem regionaltog og ICLyn er således kortere end direkte med IC.

På udvalgs møde d. 10. juni 2024 blev der peget på løsninger, hvor der også var standsning med IC-tog i Støvring. Man ønskede at imødekomme Rebild Kommunes ønske om at DSB fortsat standser i kommunen, men også at pege konkret på Støvring, som dels er i hastig udvikling og hvor der er mange unge, der går på gymnasiet.

Nordjyllands Trafikselskab har sammen med Nordjyske Jernbaner undersøgt de foreslåede muligheder. I bilag er vedlagt en oversigt over konsekvenser for de foreslåede løsninger. Nedenfor er gengivet de vigtigste konklusioner.

Der er bindinger for kørsel med tog særligt i Aarhus og ved Limfjordsbroen, der gør at mulighedsrummet er begrænset. En ekstra standsning i Støvring (eller Skørping), som tager 3-4 minutter, betyder at IC-tog og regionaltog kun kan køre tæt på hinanden. Det betyder derfor, at:

- Det ikke er muligt at sikre korrespondance i Hobro. Rejsende fra Skalborg, Svenstrup og Skørping (eller Støvring), der skal benytte ICLyn ud af regionen, vil derfor skulle vente ca. 1 time i Hobro, da togene ankommer til stationen næsten samtidig.
- Med lang ventetid ved skift i Hobro bliver den samlede rejsetid længere selv videre med det hurtigere ICLyn. Det vil sige hhv. knap en time ekstra til Aarhus og halv time ekstra til København.
- Regulariteten bliver på samme vis som i scenarie 2 presset til noget, der sandsynligvis ikke er teknisk muligt. Det vil sige, hvis DSBs tog er bare 3 minutter forsinket (som er indenfor den acceptable forsinkelse) vil Nordjyske Jernbaner skulle aflyse den regionale afgang mellem Hobro og Skagen, da DSB altid har forrang ift. prioritering af sporet.

Økonomi:

Nettoudgiften for Nordjyske Jernbaner til at køre tog én gang i timen til Hobro ventes at blive ca. 8 mio. kr. højere end den kørsel, der implementeres i 2026 (basisscenariet). DSB regner kun med at kunne realisere 4 mio. kr. af den besparelse, der i analyserne er beregnet for dem ved ikke at skulle standse i Arden og Skørping. Den samfundsøkonomiske gevinst er beregnet til 14 mio. kr.

Der er ikke foretaget beregninger af hvor meget besparelsen reduceres med for DSB ved at have én ekstra standsning. Transportministeriet tilbyder imidlertid Region Nordjylland 4 mio. kr. også med et ekstra stop for DSB.

Der er heller ikke foretaget nye beregninger af drift- eller samfundsøkonomi for de to alternativer fra udvalget. Dog vurderes det, at eftersom DSB har samme antal stop som er planen fra 2026 og dermed ingen driftsgevinst, vil Transportministeriet trække deres tilbud om et tilskud til den regionale togdrift tilbage. Det vil derfor betyde, at Regionen vil skulle betale den fulde driftsudgift foruden en reduktion i passagerindtægter, idet denne indtægt skal deles med DSB for de stationer, hvor de standser.

Det er vurderet at betyde en udgift på ca. 6 mio. kr. for forslaget, hvor der hver time kun køres én regional toglinje mellem Aalborg og Hobro og godt 8 mio. kr. for det forslag, hvor der hver time dels er en toglinje mellem Aalborg og Hobro og en toglinje mellem Aalborg og Skørping svarende til scenarie 1, men med uændret antal standsninger med IC.

Ekstra togkørsel til Hobro vil betyde, at udgiften til regional togdrift vil stige, idet Transportministeriet ikke dækker den fulde ekstra udgift. Den ekstra nettoudgift foreslås dækket af den eksisterende ramme til kollektiv trafik. Det vil alt andet lige betyde, at serviceniveauet i den resterende del af tognettet skal sænkes.

Den konkrete udmøntning af serviceændringer er ikke foretaget på nuværende tidspunkt. Regionen vil, hvis det besluttes at indgå aftalen, bede NT sammen med NJ om at vurdere forslag til ændringer i den øvrige betjening. Dette vil blive set i sammenhæng med de ændringer, der skal ske i forbindelse med den planlagte normalisering af kørslen til Skørping med halvtimesdrift for de regionale tog fra 2026. Principper for forslag til serviceændringer vil blive forelagt politisk.

Dialog med kommuner:

Onsdag d. 3. juli mødtes formandsskabet fra Udvalg for Regional Udvikling med borgmestre fra hhv. Rebild og Mariagerfjord kommuner. NTs direktør deltog med en præsentation af den forhandlede løsning samt de to alternative løsninger fra udvalget med standsning i Støvring.

Mariagerfjord Kommune gav udtryk for, at de var meget glade for udsigten til at blive en del af den regionale togdrift og at alle stationer med den forhandlede løsning kunne have to afgang i timen. De håbede at uanset hvad der skete fremadrettet, at man ikke ville gå tilbage til en løsning, hvor Arden og Hobro fortsat er koblet fra det regionale togn.

Rebild Kommune havde fokus på kommunens meget positive udviklingstendenser og at det derfor ville have stor betydning at kunne fastholde en standsning med IC i kommunen. De var dog også forstående over for de præsenterede tekniske udfordringer. Alligevel fastholdt de deres ønske, ligesom de henstillede til, at det blev en lokal beslutning i Rebild Kommune, hvor standsningen skal være, hvis der skulle vise sig en mulighed herfor.

Frem til og efter en beslutning i Region Nordjylland blev det aftalt, at holde en tæt kontakt. Herudover var der enighed om, at uanset hvilken løsning, der bliver valgt, vil der være behov for en god kommunikationsindsats rettet mod borgerne.

Økonomi

Godkendes forslaget vil det betyde en merudgift til togdrift på ca. 4 mio. kr.

Det foreslås imidlertid, at administrationen sammen med Nordjyllands Trafikselskab udarbejder forslag til serviceændringer på det samlede toget med henblik på at fastholde den økonomiske ramme.

Indstilling

1. Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller at Forretningsudvalget og Regionsrådet at
2. Drøfte konsekvensvurderinger af de alternative forslag samt input fra dialog med Rebild og Mariagerfjord kommuner.
3. Godkende forslag fra forhandling med Transportministeriet om udvidelse af den regionale togdrift til Arden og Hobro
4. Godkende Transportministeriets tilbud om at kompenseres Regionerne med 4 mio. kr. for kørslen
5. Godkende at administrationen beder Nordjyllands Trafikselskab om at udarbejde forslag til serviceændringer på det øvrige toget med henblik på at fastholde den økonomiske ramme for togekørsel i Nordjylland.

Beslutning

Et flertal i Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender forslag fra forhandling med Transportministeriet om udvidelse af den regionale togdrift til Arden og Hobro
2. Godkender Transportministeriets tilbud om at kompensere Region Nordjylland med 4 mio. kr. for kørslen
3. Godkender, at administrationen beder Nordjyllands Trafikselskab om at udarbejde forslag til serviceændringer på det øvrige toget med henblik på at fastholde den økonomiske ramme for togekørsel i Nordjylland.

Per Bisgaard (V) og Kim Edberg (Æ) kunne ikke tilslutte sig indstillingen, men peger i stedet på basismodellen.

Gitte Bundgaard (Æ) erklærede sig inhabil, idet hun er valgt som formand for Nordjyske Jernbaner fra 1. august 2024, og deltog derfor ikke under punktets behandling.

Hans-Henrik Kirk og Anna-Grethe Sperling deltog ikke under punktet.

Bilag

Togdrift til Hobro slides fra dialogmøde i pdf

NTs vurdering af forslag om tog til Hobro inkl. Støvring

Betjeningsmodeller inkl. forslag fra forhandling

Konsekvenser af betjeningsmodeller - skematisk

Punkt 4: Drøftelse: Budget 2025

1-31-78-67-24

Resumé

Baseret på budgetforudsætninger drøftes prioritering af midler inden for Regional Udvikling og Innovations område.

Punktet opdateres med bilag med budgetforslag i løbet af uge 31.

Fra administrationen deltager Malene Kofod Nielsen

Sagsfremstilling

På fælles udvalgs møde d. 25. juni 2024 gennemgik Nordjyllands Trafikselskab deres budgetforslag for 2025. Efter gennemgangen drøftede de to udvalg indledningsvis de overordnede prioriteringer og den videre proces for et fælles budgetforslag for hele Regional Udvikling.

Udvalgene genoptager drøftelserne på et fællesmøde d. 7. august med henblik på en fælles prioritering af budgettet på Regional Udviklings område som udvalgenes indspil til budgetdrøftelserne i Regionsrådet d. 15. august.

Forud for fællesmødet vil udvalget på dette møde drøfte, hvordan man ønsker at prioritere midlerne på de områder, der sorterer under Udvalg for Regional Udvikling og Innovation.

Administrationen vil på mødet fremlægge oplæg til budgetforslag samt eventuelle ændringer siden mødet d. 25. juni.

Indstilling

Administrationen indstiller at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. At drøfte budgetforslag for Regional Udvikling
2. At udarbejde et forslag til prioritering af midler indenfor Udvalg for Regional Udvikling og Innovations område

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation drøftede budgetforslaget. Forslaget udgør udvalgets indspil til fællesmødet om budget 2025 med Udvalg for Klima-, Miljø- og Bæredygtig Udvikling 7. august 2024.

Hans-Henrik Kirk deltog ikke under punktet.

Bilag

Budgetoplæg 2025 Regional udvikling

Budgetoplæg RU final

Punkt 5: Orientering

1-33-76-696-24

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 6: Eventuelt

1-33-76-696-24

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 7: Underskrift af mødeprotokol

1-33-76-696-24

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.